

Muungano na MshikaMano wa kiMataifa
wa Maasai (MISA)

**Watoa Wito wa Kusitishwa kwa Miaka 5 kwa
Mikataba yote ya Hewa Ukaa ya Udongo
katika Nyanda za Malisho za Wafugaji
Kaskazini mwa Tanzania.**

Muungano na MshikaMano wa kiMataifa wa Maasai (MISA) ulifanya uchunguzi wa kina juu ya kuibuka kwa miradi ya biashara ya hewa ukaa ya udongo Kaskazini mwa Tanzania na kuainisha uwezekano wa upokaji ardhi na athari hasi kwa wafugaji wa jamii ya kimaasai. Ripoti hii inachambua miradi mikuu miwili ya hewa ukaa ya udongo ambayo ni - **The Longido na Monduli Rangelands Carbon Project (LMRCP)**, **Soil for the Future Tanzania Ltd (SftFTZ)** wakifadhiliwa Volkswagen ClimatePartners na The Resilient Tarangire Ecosystem Project (RTEP) for The Nature Conservancy (TNC) – ikilenga Wilaya za Longido, Monduli, na Simanjiro.

MATOKEO YA UTAFITI

- **Kukosekana kwa ushirikishwaji (FPIC):** Mchakato wa FPIC umegubikwa na kasoro lukuki, ushirikishwaji finyu wa jamii, usiowahusisha wanawake na vijana , na kukosekana kwa uwazi kwenye mikataba. Wanajamii hawana uelewa wa kutosha juu ya biashara ya hewa ukaa, masharti ya mikataba, na athari zake.
- **Usumbufu kwa Ufugaji wa kuhamahama:** Miradi ya hewa ukaa inaleta mfumo wa malisho ya kuhamahama amabayo inahatarisha mifumo ya malisho ya asili kwa jamii ya wamaasai, kudhoofisha ufugaji wa kuhamahama. Ambayo ndio kiini cha utamaduni kwa wamaasai na nyanda za malisho endelevu. Mabadiliko haya yanahatarisha usalama wa chakula na mikakayti ya kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi.
- **Changamoto ya kisheria na mazingira ya rushwa:** Kanuni zinazosimamia biashara ya hewa ukaa Tanzania hazina masharti ya kutosha kulinda haki zetu za msingi kama watu wa asili katika miradi ya hewa ukaa ya udongo. Kutokuwepo kwa mfumo wa kisheria wenye nguvu na wazi imela mkanganyiko ndani ya jamii na kutengeneza mazingira ya rushwa, (kwa mfano, malipo ya awali au “kishika uchumba”), na utata wa kisheria, haswa juu ya kuvunja mikataba na mgawanyo wa faida.
- **Wasiwasi wa Jamii:** jamii ya kimaasai wapo kwenye shinikizo kali la kuingia kwenye mikataba, kutokana na wapendekeza wawili wakubwa wa miradi ya hewa ukaa wanashindana kuwasilisha miradi yao kuhakikiwa na taasisi ya kiamataifa ya ubora. Kwa hili lazima wasainishe vijiji vichache na kuamalizia nyaraka zao za mikataba na kupeleka ushahidi wa ridhaa. Wanajamii wanahofia masharti ya muda mrefu kupoteza ardhi ya malisho ya pamoja, migogoro ya ndani na baina ya jamii, na mmomonyoko wa kiutamaduni. matarajio ya mikataba ya hewa ukaa ya miaka 40 imeleta wasiwasi mkubwa wa kuweka vizazi vijavyo kwenye kifungo cha mikataba ya kilaghai.
- **Vitisho vya Kupokwa kwa Ardhi:** miradi ya hewa ukaa ya udongo ina hatari ya kurudisha historia ya mifumo ya unyang’anyi wa ardhi ya wa Wamasai , huku ardhi ya jamii ikikaliwa wa wawekezaji wa kigeni na nyanda za malisho zikibinafisisiwa kama suluhisho lisilo halisi la mabadiliko ya tabianchi.

“Tuna wasiwasi kuhusu migogoro ya ardhi ya siku zijazo ambayo inaweza kutokea kutokana na mradi wa kaboni au hewa ukaa. Imetokea mara nyingi na miradi mingine tayari ambapo mwishowe tumepoteza ardhi yetu kwa uhifadhi, uwindaji au wawekezaji.”

MAPENDEKEZO MAHUSUSI

1. Kusitishwa mara moja kwa Miaka 5:

Simu za MISA inataka kusitishwa kabisa kwa miradi ya hewa ukaa ya udongo kwenye nyanda za malisho za wamasai hadi 2030 ili kuruhusu elimu pana kwa juu kwa jamii, mifumo dhabiti ya kisheria katika ngazi za kitaifa na kimataifa. Kusitishwa kwa miaka 5 ni muhimu kwa ulinzi wa haki za wamasai na mfumo wa matumizi ya ardhi ya kifugaji.

2. Kuimarisha Mifumo ya Kisheria na Sera:

- Uwepo wa mfumo wa kisheria Tanzania mahususi kwa miradi ya hewa ukaa ya udongo, kuhakikisha ulinzi wa haki za binadamu na ardhi ya watu Wa kiasili.
- Kimataifa, kuna haja ya kuwa na mifumo ya kisheria inayosimamia soko hiari la hewa ukaa.

3. Kuhakikisha uimara FPIC:

- Ushirikishwaji wa kina kwa jamii katika michakato yote ya maamuzi, na juhudi za dhati za kuhusisha wanawake, vijana na makundi maalum na wanakijiji kwa ujumla.
- Upatikanaji huru wa kisheria na taarifa zisizo na upendeleo kuhusu biashara ya hewa ukaa na athari zake.

4. Kulinda Ufugaji wa kuhamahama:

- Miradi ya hewa ukaa lazima iheshimu mifumo ya asili ya ufugaji wa Wamasai jamii inabaki kwenye usimamizi wa matumizi ya ardhi.
- Miradi haipaswi kuweka masharti zinzoathiri ustahimilivu katika kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi.
- Ushirikiano wa nyanda za malisho ya pamoja izingatiwe kama mkakati katika kukabiliana na ukame na si kudhoofishwa.

5. Uwazi na Haki katika mikataba:

Mikataba lazima iwe ya haki, uadilifu, ipatikane hadharani, iandikwe kwa lugha ya kiswahili na isiwe na upendeleo kwa wapendekeza miradi ya hewa ukaa ma serikali.

HITIMISHO

Biashara ya hewa ukaa ya udongo Kaskazini mwa Tanzania ni njia nyingine inayohatarisha upokaji ardhi na inayotishia urithi wa kitamaduni, maisha ya wafugaji na usalama wa chakula kwa wafugaji wa kimaasa.

Bila ulinzi thabiti wa kisheria, michakato ya uwazi, ridhaa ya jamii, miradi hii inaweza kuongeza migogoro iliyopo, kuleta mvutano katika jamii na kudhoofisha haki ya mabadiliko ya tabianchi. Aidha, hakuna ushahidi wa kisayansi kwamba mabadiliko yaliyoletwa katika nyanda za malisho yatapelekea ziada ya kaboni na kufanya miradi ya hewa ya ukaa kuwa isiyo ya thamani kwa wanunuzi. MISA inasisitiza hatua za haraka kwa kulinda haki za wamaasai na kudumisha misingi ya haki za mazingira na kijamii.

Muungano na MshikaMano wa kiMataifa wa Maasai (MISA)

Kwa habari zaidi: maasaiinternationalsolidarity@gmail.com